

Voorzitter

Tweede Kamer

DER STATEN-GENERAAL

Aan de heer J. Hoeksma,
Euroknow
Hoofdweg 39 B
1058 AW Amsterdam

Binnenhof 1a
2513 AA Den Haag
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T 070 318 20 00

E voorzitter@tweedekamer.nl

I www.tweedekamer.nl

Den Haag, 22 september 2014

Geachte heer Hoeksma,

Dank u voor het spel; ik heb het in goede orde ontvangen en in mijn tas gestopt, om het binnenkort thuis te kunnen spelen. Ik geloof zeker dat het spel ook een educatief karakter heeft, of beter gezegd: dat het spel ertoe bijdraagt dat scholieren eens op een andere, wat meer informele manier leren over de betekenis van Europese Unie, en over de onderlinge wisselwerking tussen nationale parlementen en het Europees parlement.

Uw verzoek om het spel in te zetten tijdens het Nederlandse Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie, geleid ik, inclusief uw contactgegevens, door naar de vaste commissie voor Europese Zaken. Natuurlijk zal ik het spel binnenkort mee terug naar de Kamer nemen, zodat de commissie zich er een beeld van kan vormen, en kan bepalen of en hoe het in 2016 een rol kan krijgen.

Met vriendelijke groet,

Anouchka van Miltenburg
Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

De Voorzitter van de Tweede Kamer
Mevrouw A. van Miltenburg
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

→ mail concept
→ geschiedkundijst

Amsterdam, 17 september 2014

Democratie en spel

Geachte Voorzitter,

Nu Prinsjesdag achter de rug is, doe ik graag mijn belofte gestand om u een exemplaar te sturen van het spel dat ik over de *Europese* democratie heb gemaakt. Ik vond het erg leuk om de presentatie van 'Hart van de Democratie' bij te wonen en te zien met hoeveel plezier u het bij ons als deelnemers introduceerde.

Ik gebruik het Europaspel Eurocratie om in de klas les te geven over de Europese Unie. In de aanloop naar de verkiezingen voor het Europees Parlement heb ik dit voorjaar de EU Democracy Tour georganiseerd. Op meer dan 30 scholen en universiteiten hebben we eerst het spel gespeeld en vervolgens over Europa en de democratie gedebatteerd. Sommige spel- en debatteerevenementen werden geopend door een kandidaat bij de verkiezingen. Aan het slot van de toer hebben bijna honderd scholieren meegedaan aan de finale die de dag voor de EP-verkiezingen in Brussel is gehouden. Het hoogtepunt bestond uit de aanbidding van de eerste burgerdefinitie van de EU aan het Europees Parlement. Voorzitter Schulz deed ons de eer aan zich met onze definitie te laten vereeuwigen. De tekst ervan luidt -in 28 woorden-: *De EU is een samenwerkingsverband van staten, waarin de burgers zowel kunnen deelnemen aan de nationale democratie van hun land als aan de gemeenschappelijke democratie van de Unie.*

Op basis van mijn ervaringen kan ik uw stelling dat het spel een uitstekend middel is om de democratie in het onderwijs aan de orde te stellen, volledig onderschrijven. Ik voeg daar graag aan toe dat de opzet van een tournee langs scholen met een afsluitende finale een extra dimensie aan het onderwijs geeft. Het enthousiasme waarmee de deelnemers dan aan het spelen en debatteren zijn, is onvergelijkbaar. Het heeft mij ertoe geïnspireerd ook een leerboek over de EU voor het onderwijs (HAVO/WVO) te schrijven dat aan het slot van de toer is verschenen.

Tegen deze achtergrond leg ik u graag de suggestie voor om de mogelijkheden van het spel tijdens het Nederlands Voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie in 2016 te benutten. Het spel werpt nieuw licht op de democratie in Europa en het spreekt u misschien aan om het belang van het *onderwijs* voor de democratie op ludieke wijze uit te dragen en tijdens het voorzitterschap als gastvrouw met de finalisten in debat en op de foto te gaan. Ik houd mij graag voor nader overleg beschikbaar en zie uw reactie met veel belangstelling tegemoet.

Met vriendelijke groet,

Jaap Hoeksma
Euroknow
Hoofdweg 39 B
1058 AW Amsterdam

www.ea-president.com

